

■ Прававая гасцёўня

НАТАРЫЎС ПРЫЕДЗЕ,
КУДЫ ЗАПРОСЯЦЬ...
Але ў межах пэўнай акругі
і за дадатковую плату

На пытанні адказвае
Алена МІРОШНІКАВА,
галоўны спецыяліст упраўлення
натарыята і загсаў Міністэрства
юстыцыі Рэспублікі Беларусь.

Мой бацька пасля аперацыі ляжачы хворы. Ці магу я выклікаць дахаты натарыуса, каб аформіць даверанасць на атрыманне пенсіі ў паштовым аддзяленні? І ці з'яўляецца абавязковым натарыяльнае засведчанне такой даверанасці?

Вера Іванаўна, г. Мінск.
Безумоўна, вы можаце выклікаць натарыуса дадому. Згодна з пунктам 3 артыкула 13 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб натарыяце і натарыяльнай дзейнасці» ад 18 ліпеня 2004 г., натарыусам дазваляецца здзяйсняць натарыяльныя дзеянні за межамі натарыяльнай канторы (бюро). А грамадзянін або прадстаўнік юрыдычнай асобы, які не можа з'явіцца ў натарыяльную кантору, мае права выклікаць натарыуса або ўпаўнаважаную службовую асобу па месцы свайго знаходжання. Парадак такога выезду рэгламентаваны пунктам 10 Інструкцыі аб парадку здзяйснення натарыяльных дзеянняў, зацверджанай пастановай Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь ад 23.10.2006 г. № 63 (Інструкцыі).

Запрасіць натарыуса можна не толькі дадому, але і на працу, у бальніцу, аграгарадок і іншыя месцы, шэраг якіх акрэслены Мінюстам. Заказчык павінен пакрыць фактычныя транспартныя расходы спецыяліста на дарогу. Другі варыянт — дастаўка натарыуса чалавекам, які выклікае спецыяліста, да месца ажыццяўлення натарыяльнага дзеяння і яго вяртанне на службу.

Кошт выкліку спецыяліста абумоўлены ў Натарыяльных тарифах за здзяйсненне натарыяльных дзеянняў і аказанне паслуг прававога і тэхнічнага характару натарыусамі і тарифах на паслугі тэхнічнага характару, якія аказваюць работнікі натарыяльных архіваў. Гэты дакумент зацверджаны Пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 27 снежня 2013 г. № 1145.

Згодна з пунктам 50 гэтага дакумента, выезд натарыуса абыдзеца ў адну базавую велічыню фізічным асобам і індывідуальным прадпрымальнікам (ІП).

Калі выезд натарыуса патрэбен, каб сабраць пакет дакументаў для выканання працэдур, зацікаўлена фізічная асоба або ІП мусяць выплаціць (згодна з пунктам 51 Тарыфаў) палову базавай велічыні, юрыдычныя асобы і органы кіравання юрыдычнымі асобамі — адну базавую.

Пунктам 3 Пастановы № 1145 для асобных катэгорый грамадзян прадугледжаны шэраг ільгот на аплату натарыяльнага тарыфу. Акрамя таго, пункт 4 гэтага ж дакумента надзяляе Беларускаю натарыяльную палату, абласныя і Мінскую гарадскую натарыяльныя палаты правам часткова або цалкам пазбавіць ад аплаты тарыфу і іншых асоб, для якіх такія льготы не прадугледжаны.

Даверанасць на атрыманне пенсіі не абавязкова завяраць натарыяльна. Згодна з пунктам 4 артыкула 186 Грамадзянскага кодэкса, не патрэбна натарыяльна завераная даверанасць на атрыманне заробку і іншых плацяжоў, звязаных з працоўнымі адносінамі; узнагароджанню аўтараў і вынаходнікаў, пенсій, дапамог і стыпендыяў; выплат грамадзянам у банках або нябанкаўскіх крэдытна-фінансавых арганізацыях і на атрыманне карэспандэнцыі, у тым ліку грашовай і пасылачнай, і некаторых іншых дзеянняў. Дакумент на атрыманне пералічаных выплат іншай асбай можа засведчыць арганізацыя, у якой працуе ці вучыцца давернік, або якая займаецца эксплуатацый жыллёвага фонду і (ці) ажыццяўляе жыллёва-камунальныя паслугі па месцы яго жыхарства.

Я — інвалід з парушэннем функцый апорна-рухальнага апарата. Калі мяне прывязуць да натарыяльнай канторы на машыне, ці зможа натарыус заверыць паперы на вуліцы?

Аркадзь Васілевіч, г. Брэст.
Калі чалавек даехаў да натарыяльнай канторы (бюро), аднак праз пэўныя фізічныя недахопы яму цяжка ўвайсці ў будынак, згодна з часткай 2 пункту 2 Інструкцыі, натарыус мае права выйсці да грамадзяніна. Спецыяліст можа высветліць яго намеры адносна натарыяльных працэдур, растлумачыць правы і абавязкі, папярэдзіць аб наступствах дзеянняў, якія здзяйсняе чалавек, падпісаць натарыяльны дакумент, распісацца ў рэестры для рэгістрацыі натарыяльных дзеянняў у атрыманні натарыяльна аформленага дакумента. Усе гэтыя працэдур будучы лічыцца здзейсненымі ў натарыяльнай канторы.

Мой муж быў у камандзіроўцы ў Расіі, трапіў там у ДТЗ і цяпер знаходзіцца ў бальніцы ў Смаленску. Ці магу я выклікаць да яго натарыуса з Оршы, каб заверыць даверанасць на распараджэнне машынай?

Наталля Калач, г. Орша.
— Выклікаць натарыуса за межы Беларусі немагчыма. Згодна з пунктам 2 артыкула 16 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб натарыяце і натарыяльнай дзейнасці» ад 18 ліпеня 2004 г., натарыус можа ажыццяўляць дзеяннасць толькі ў межах пэўнай натарыяльнай акругі, дзе ён надзелены прафесійнымі паўнамоцтвамі. У рамках такой акругі ўваходзяць адна або некалькі адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак тэрыторыі Беларусі. Шаноўныя чытачы, калі ў вас узніклі пытанні юрыдычнага характару, дасылайце іх на наш паштовы або электронны адрас sidarok@zviazda.by. У «Прававой гасцёўні» разам са спецыялістамі Мінюста мы будзем шукаць на іх адказы

■ Камандзіроўка па пісьме

КАМУ БАЛЯЦЬ
ЧУЖЫЯ НОГІ?

Ліст у рэдакцыю ад Уладзіміра Дзядзюлі, інваліда 2 групы, можна назваць крыкам душы. Ён піша, што да аўтобусагна прыпынку ад яго дома ісці кіламетр, а ў яго хворыя ногі. І гэта ператварае яго паездкі ў бальніцу на ўколы ў цяжкі іспыт. Летась ён стаў пісаць у розныя інстанцыі, каб прыпынак грамадскага транспарту перанеслі бліжэй да месца яго пражывання, а яшчэ лепш — пусцілі аўтобус па вуліцы, дзе ён жыве. «Аднак мяне і слухаць не хочучь, — паскардзіўся чытач. — Адна надзея на вас».

Прыпынак па патрабаванні

Сітуацыя насамрэч тупіковая. Праблему Уладзіміра Дзядзюлі ў райвыканкаме ведаюць добра. Апошнім часам перапіска з ім вядзецца вельмі актыўна. Толькі, тлумачаць там, заяўнік вельмі патрабавальны. Маўляў, на ўсю вёску Балашэвічы толькі яму патрэбны гэты заезд. Тое, што магчымасці зрабіць так, як ён хоча, няма, стары ігнаруе. Згодны толькі на адзін варыянт: аўтобус павінен даязджаць да яго дома.

Раённыя ўлады запэўніваюць: прыпынак перанесці нельга, як і накіраваць аўтобус наўпрост праз вуліцу, дзе жыве дзед. Аўтобусу прыйдзецца ехаць па нядобраўпарадкаванай лясной дарозе, дзе калдобіны і пясок. Рабіць там прaeзд дзеля аднаго чалавека, справа не танная. Дзе ўзяць на гэта сродкі? Лішніх у бюджэце няма.

Разам з начальнікам аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Глускага райвыканкама Наталля Гулевіч і старшынёй Казловіцкага сельсавета Уладзімірам Каблшам едзе да заяўніка ў гасці. Трэба ж неяк знайсці кампраміс.

Уладзімір Дзядзюля падпісчык нашай газеты з 50-гадовым стажам. Першае, што кідаецца ў вочы на сталае ў хаце, менавіта «Звязда». А на сцяне пачэснае месца побач з вясельным партрэтам нашага чытача і яго жонкі Матроны Пятроўны займае календар «Звязды». Жонкі ўжо другі год як няма. Яе адыход вельмі падкасіў здароўе гаспадары.

— Раней ног не адчуваў, працаваў па-чорнаму. Коней трымаў, кароў, авечак, індыкоў. Сваімі рукамі гэты дом перабудоваў, печ сам клаў, рабіў вокны, дзверы. А зараз здароўя няма нават да ўрачоў дабрацца, — горка ўздыхае суразмоўца.

Пакуль былі сілы перасоўвацца, Уладзімір Дзядзюля сваім становішчам не злоўжываў. Уся вёска дзівілася, як ён адной нагой (другая трымалася нерухома) круціў педаль веласіпеды і ехаў. Але цяпер такая эквілібрыстыка яму ўжо не па сілах.

У вёсцы ёсць ФАП, але хворыя ногі не дазваляюць ім задаволіцца. Патрабуецца асобае лячэнне.

— Сёння хаджу, усё нармальна, а потым, як скруціць ногі, толькі і ратунку, што ва ўрачоў, — кажа ён. — Хірург робіць уколы ў калена сам, фельчар не ўпаўнаважаны. А такі ўкол патрэбны не адзін. І ў горад прыходзіцца ездзіць некалькі разоў запар. Дзякуй, што ўрач яшчэ ідзе насустрач, адразу некалькі рэцэптаў выпісвае. Там ведаюць маё становішча. Раяць, калі што, выклікайце хуткую дапамогу. А які мне ад гэтага толк? Мне ўрач патрэбны канкрэтны.

У паліклініцы Дзядзюля часцей за ўсё наведвае трох урачоў: хірурга, тэрапеўта, акуліста. Адно вока слаба бачыць, кажа, што на ім катаракта. Але больш за ўсё турбуюць усё ж такія ногі.

Па словах загадчыка Глускай райпаліклінікі Андрэя Дзядзюлі (я спачатку вырашыла — сваякі, але, як высветлілася, на Глусчыне шмат хто з такім прозвішчам), для падтрымальнага лячэння Уладзіміру Аляксеевічу дастаткова наведваць паліклініку 1 раз у месяц. А льготныя рэцэпты для хранічных пацыентаў, калі не патрабуецца больш частае іх назіранне, ёсць магчымасць выпісваць адразу на 2-3 і нават 6 месяцаў. Ёсць таксама

Старшыня Казловіцкага сельсавета Уладзімір Каблш рад бы дапамагчы, але не ведае, як?

такая форма, як дамашні стацыянар. Гэта калі пацыента аглядае ўрач, назначае лячэнне і хворага перыядычна наведваюць участковая медыцынская сястра або фельчар ФАПа. На той выпадок, калі патрабуецца выкананне больш складаных медыцынскіх маніпуляцый або абвастрылася хранічнае захворванне, лячэнне можна прайсці ў стацыянары.

У паліклініку за 100 тысяч

Нельга сказаць, што праблему ў раёне не спрабавалі рашаць. Усё ж такі чалавек сталага ўзросту, з балячкамі. Ды і адлегласць не вялікая — усяго 7 кіламетраў ад вёскі да горада. Спачатку дырэктар мясцовага аўтапарка пагадзіўся вазіць кліента. Нават бясплатна. Прапанаваў: калі трэба будзе ў бальніцу, звані. Але, калі дзед за кароткі час яму некалькі разоў патэлефанаваў, пачаў пазбягаць назойлівага просьбіта. Асабістым кіроўцам быць не дамаўляліся.

Тады пенсіянер звярнуўся да аднавяскоўцаў. Заплаціў аднаму за праезд 50 тысяч рублёў, а наступным разам ахвотных падвезці яго не знайшлося. Адлегласць у 7 кіламетраў можа і не вялікая, але некалькі разоў туды і назад праезд, ды яшчэ падзяжур каля бальніцы, ніякіх грошай не захочаш.

Уладзіміру Аляксеевічу нават крыўдна за землякоў. Успамінае, што калі ў яго была машына, нікому не адмаўляў. Нават мог кінуць свае справы па гаспадарцы і завезці чалавека, куды трэба. Зараз ніхто за проста так і дзякуй не скажа, уздыхае ён. Сацслужба прапанавала скарыстацца паслугамі па льготных расцэнках. Па іх кожны кіламетр дарогі абыдзеца пенсіянеру ў 1800 рублёў, а гадзіна карыстання аўто — 27 тысяч.

— Дастаўка кліента ад дома да бальніцы і назад з улікам знаходжання непасрэдна ва ўстанове, напрыклад 2 гадзіны, будзе каштаваць прыкладна 100 тысяч рублёў, — падсумавала дырэктар Глускага райцэнтра сацабслугоўвання Анжэла ПАЛУПАНКОВА.

85-гадовы жыхар
вёскі Балашэвічы
Глускага раёна
расказаў пра тое,
як яму цяжка
дабірацца да бальніцы
ў райцэнтр.

Дзед жа пры агучванні такой сумы маўчыць. На аўтобусе ён, як інвалід 2-й групы, можа ездзіць бясплатна. Чаму тут такія расцэнкі?

— Калі б пенсія грамадзяніна была ніжэй за пражытковы мінімум, мы б разглядалі пытанне аб выдзяленні яму адраснай дапамогі або бясплатнай дастаўцы, — тлумачыла Анжэла Мікалаеўна. — Але ж гэты чалавек атрымлівае добрую пенсію і можа сабе дазволіць скарыстацца нашымі платнымі паслугамі.

Цяпер пенсіянер спрабуе прапрацаваць яшчэ адзін варыянт. А што калі побач з яго домам зрабіць разваротнае кальцо? Там якраз нядаўна пляцоўка вызвалілася — дом знеслі. Што, калі аўтобус адхіліцца на кіламетр убок, забярэ тутэйшых жыхароў і зноў вернецца на маршрут?

— Сацыяльныя стандарты прадугледжваюць зону абслугоўвання ад прыпынку на адлегласці да 3 кіламетраў, — не згодны з такім варыянтам дырэктар Глускага аўтапарка Аляксандр Сыцько. — Вунь жыхары вёскі Байлюкі, ад якой да прыпынку наогул 2,7 кіламетра, і тое не абурваюцца. Садзяцца ў вёсцы Клетнае і едуць куды трэба. Аўтобус ідзе праз 12 вёсак, але мы не павіны спецыяльна язязджаць за кожным пасажырам. Які нам сэнс рабіць бескарысны крук па вёсцы? Трэба разумець, што кожны лішні кіламетр адбіваецца на агульным кошце паездкі. Вы лепш спытайцеся ў людзей, ці згодны яны плаціць за гэты кіламетр?

А што сабе думаюць дзеці?

Згодна з артыкулам №100 Кодэкса аб шлюбе і сям'і, менавіта дзеці павінны даглядаць сваіх непрацаздольных бацькоў. У вёсцы жыве родны сын Уладзіміра Аляксеевіча і ўнучкі, адна з якіх нават сама ўжо маці. На дзяцей дзед не скардзіцца: яны і ў краму сходзяць, і ў хаце прыбіраюць. Але, па сутнасці, чый, як не іх клопат хворага бацьку і дзеда даставіць да ўрачоў? Сваёй машыны ў сям'і няма, але ж можна папытаць у іншых.

Сяргей Дзядзюля, сын Уладзіміра Аляксеевіча, працуе ў Глускай ПМК №249. Шчыра прызнаецца, што да кіраўніка з падобнымі пытаннямі ніколі не звяртаўся. «Чым мне тут могуць дапамагчы?» — не разумее ён. Што датычыць іншых варыянтаў, то, як ён кажа, спрабаваў і да сваякоў падыходзіць, і да знаёмых. Але кожны заняты сваімі справамі, унікаць у праблемы іншых часу няма.

Калі я параіла Сяргею пагутарыць з бацькам наконт дома састарэлых, ён нават абуріўся. Пакуль я жывы, майго бацькі там не будзе, катэгарычна заявіў ён. Замкнёнае кола атрымліваецца. У раёне шмат старых людзей, у якіх таксама хапае балячак. І не ў кожнага аўтобусны прыпынак пад вокнамі. Але дзеда па-чалавечы шкада. Бо яму здаецца, што ўсе супраць яго. Таму, напэўна, і гучаць дагэтуль у вушах яго горкія словы: «Каму баляць чужыя ногі?»

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.
zigulya@zviazda.by